

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva:

Egész évre	18—
Fél évre	9—
Negyed évre	4.50
Egy hóra	1.50
Egyes szám	6 fill.

Szerkesztőség:

Deák Ferencz-utca 12. sz.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS EGYESÜLT FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA.

Alapította:

GOMBOS FERENCZ.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:

Egész évre	24—
Fél évre	12—
Negyed évre	6—
Egy hóra	2—
Egyes szám	6 fill.

Kiadóhivatal:

Deák Ferencz-utca 12. sz.

A háborus tónus.

(Szerény kérdések egyes itthonmaradottakhoz.) I. Kegyed, mélyen tisztelt cipész ur, ne hidje, hogy a háboru örökké fog tartani. Tény, hogy a társadalomnak igen alacsony rendű tagja az a hivatalnok, aki a cipőjét meg akarja talpaltatni. Ha nem lenne ilyen, venne magának ujat hatvan koronaért. De azért nem kell tőle a talpalásért a fél havi fizetését kívánni s ha ebbe nem nyugszik bele, úgy nem kell azt mondani: „Köszönje meg az ur, ha egyáltalán elvállalom”. Ha a háboru tényleg elmúlik, ön esetleg újra az egyszerű kis iparos lesz, akinek a sanyaru sorsát meghatározó sorokban kell majd ecsetelni. Nem lehetne egy kevés udvariasságot erre az időre előlegezni.

II. Nem emlékszik rá, méltóságos mészáros ur, azokra a legendás időkre, amikor a szakácsnénkat édes lelkemnek szolították, a szépségét és a finom moderát megcsodálta, élénken érdeklődött a nagyságának hogyléte és a gyermekek egészségi állapota felől, amikor arra kérte, hogy mindig csak önnél és ne a konkurrensnél vegye a húst, miután a konkurrens tudvalevően minden font husra másfél kiló nyomtatekot ad? Igaz, hogy most nem tarthatunk szakácsnét, de amiért a nők személyesen jár a székbe, nem kell rákiabálni és ha sokallja a csontot, a faggyút, meg az egyebet, amelyet hus cimén — kilóját hét koronaért — adnak neki, nem muszáj azt mondani: „Fognak maguk még füvet is enni!” Ez meglehet, de azt legalább nem a mészárosoknál fogják venni, ahol a gög messziről kiabál le a husvago emelvényekről. Nem gondolja, hogy újra más idők lesznek, amikor a kuncsaftok a háborustapasztalatokra visszaemlékeznek?

III. Önt, Lini néni, a békeidőben is megtiszteltük, mialatt a Maroson túlról a zöldseget áthozta nekünk. Mivel érdemeltük meg, hogy a legtörzsebb vevőre rákiabál: „Ha nem kell, hagyja ott! azt különben is jobb vevőknek tartogatom! — Nem is érdemlik meg, hogy a piacra jöjjenek! — Drága? ne taníttassa s kölykeit zongorázni, akkor majd megveheti ezt a pár fej salátát!” Minek ez a fölösleges izgalom? Mi úgy is megszerezzük magának azt a módot, hogy minden évben tíz-husz lánc újabb földet vegyen; mért kíván ön emellé alázatosságot a vevőtől, akiket a békeidőben, egyszer, régen, így szolítottatott: „Gnedige, gnedige, itt a szép nagyfejű kalarábe”.

IV. Kávés ur, pincér ur, mi megmutattuk magának; ön hiába emeli a kávé árát egyszer, kétszer, ikszer, mi azért megse fogunk kimaradni a kávéházból. Azt hiszi, azzal kizavar bennünket, ha elfelejt bennünket kiszolgálni és ha a figyelmetlenségét a hatványozott fokra viszi? Nem, mi akkor se maradunk ki, — de

rosszul esik a visszaemlékezésünk arra a korszakra, amikor a kapucineres vendégek is kivétel nélkül doktor urak voltak, amikor a kávé sorra adta le mindennap a honneurt és az előzékeny fejbillentést minden asztalnál. Minek növelni az ellentétet az akkori és a mai idők között?

V. Nyájas olvasó, önnek igaza van. Az a boltos, aki két esztendő előtt az utcáról huzta be önt, — ma méltánytalanul cselekszik, amikor ezzel fogadja önt: „Kérem, nem muszáj megvenni, ha sokallja az árát, ha holnap jön be érte, akkor legalább drágábban fogja megvenni”. Tény, hogy a portéka ma nagy ur és állítólag nagyobb, mint a pénz, de végül is a boltos azért tart portékát, hogy azt eladja és ha valakinek valamit kegyeskedik eladni, nem szükséges azt boldogítani és a pénzen felül örök halára kötelezni.

VI. És miért ideges ön, nagybecsű kon-

flis, ha valaki meg meri szolítani, ön, tisztelt, fakereskedő, ha fát merünk venni, ön, vándor, fűrészgépbirtokos, ha sokalljuk a fűrészelés autonóm vámtarifáját, ön, nemes pékmester, ha kenyeret akarunk venni, ön, érdemes csirke-behozatali nő, ön és önnök mindannyian, akiknek mindent megfizetünk és ennek tetejébe száz forintért se tudunk egy dekagramm igazi előzékenységet, egy negyed liter hamisítatlan udvariasságot, egy centméternyi jó szót és egy fél ölnyi finom modort vásárolni? Mi okuk van kegyedeknek megfeledezni a régi tónusról, amely gyakran a kezetesókolomig sülyedt, önöknek, akik itthon vannak és akik számára a hadbavónultak a vérükkel olyan kövér konjunkturákat és nagyszerű árakat harcolnak ki, aminőkről sohase ábrándoztak? Kezdjük meg a béke felé való átmenetet legalább azzal, hogy ezt a rossz szokást elhagyják, ha már a drágaságot egész életünkre kell megszoknunk!

Neves ágyuharc az olasz fronton.

Elfoglalt olasz támaszpont.

Budapest, május 8. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatalos.) Orosz és délkeleti harctér: Lényeges esemény nem történt.

Olasz harctér: A görzi hidfő egyes részei és San Martino területe tegnap időnként élénk ágyutűz alatt állottak. Ennek a helységnek templomától nyugatra az ellenséges állás egy részét hatalmas aknarobbanással elpusztítottuk, miközben az olaszok nagy veszteséget szenvedtek. Monte san Michele északi lejtőjén csapataink elfoglalták az ellenség egy kis támaszpontját. Repülőink a Chiopris melletti ellenséges táborra (Cormonstól délnyugatra) nagyszámu bombát dobtak. Tiroli keleti arcvonal több szakaszán és Rivánál élénkebb ágyuharcra került a sor.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Nagy német győzelem a franciák ellen.

A németek elfoglalták a 304. számú magaslatot. Negyven tiszt, ezerkétszáznyolcvan legénységi fogoly.

Budapest, május 8. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, május 8. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér: Az utolsó napokban a Maas balpartján főként a vitéz pommeraniak által, nagy nehézségek közepette, de mérsékelt veszteség mellett végrehajtott hadműveletek sikerrel jártak. Az ellenség legmakacsabb védekezése és bőséges ellentámadásai dacára, a 304. számú magaslat északi lejtőjén levő árokrendszert elfoglaltuk és vonalunkat egészen magára a magaslatra toltuk előre. Az ellenség rendkívül súlyos, véres veszteségeket szenvedett, úgy, hogy sebesületlen foglyokban már csak negyven tiszt és ezerkétszáznyolcvan főnyi legénység jutott kezünkre. A Mort-Homme nyugati lejtőjén lévő állásaink ellen, erőinek megosztása végett, intézett előretörései alkalmával is súlyos veszteségei mellett visszavertük az ellen-

Lapunk mai száma 8 oldal.

séget. A keleti parton Thiaumont major mindkét oldalán elkeseredett harcok fejlődtek, melyekben az ellenség a majortól keletre csapatainkkal szemben egyebek között négereket vetett a küzdelembe. Az ellenség támadása összeomlott, **háromszáz embert elfogtunk.** A vázolt harcok alkalmával további friss francia csapatok harcbevételét állapítottuk meg. Az ellenség eszerint a Maas területén, ha a teljes kiegészítések után másodszor tűzbevitt csapatrészeket is beszámítjuk, **ötvenegy hadosztályt használt fel, vagyis bőven kétszeresét a mi oldalunkon, támadók oldalán eddig harcbevitt csapatoknak.** A többi arcvonalon sikeres járőrharcokon kívül, amelyek Thiepval és Flirey környékén folytak le, nincs különösebb jelenteni való. **Két francia kétfedelű a Cote de Froia tere fölött lefolyt légiharcban égve lezuhan, Keleti és Balkán-harctér:** Helyzet általában változatlan.

Legfelsőbb hadvezetőség.

Vasárnapi hivatalos jelentések.

Budapest, május 7.

(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Berlin, május 7. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A Maastól nyugatra a harcok tevékenység tegnap sem fejeződött be. Különösen a tűzesség volt mindkét részen igen tevékeny.

A folyótól keletre a Thiaumont-major vidékén a reggeli órákban megüszült a franciák egyik támadása.

Az arcvonal egyéb részein több helyen visszavertük ellenséges felderítő osztagokat. Egy német járőr Lihontól délre néhány foglyot ejtett.

Keleti hadszíntér: Orosz torpedónaszádok ma reggel hatás nélkül lötték Kurland északkeleti partját Rojen és Markgrafen között.

Balkáni hadszíntér: Nincs ujság.

Legfelsőbb hadvezetőség.

Budapest, május 7.

(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Orosz és olasz harctér: Csekély harcok tevékenység. A helyzet változatlan.

Délkeleti harctér: Csend uralkodik.

Höfer, altábornagy,

vezérkar főnökének helyettese.

Az Unió.

Amerika a buvárhajó-harcot Németországgal szabályozottnak tekinti.

Newyork, május 8.

A Newyork Herald jelenti Washingtonból: **Wilson a buvárhajó-harcot Németországgal szabályozottnak tekinti.** Hivatalos kommentárt nem adtak ugyan, de alkalmasint nem is küldenek. **Ehelyett Lansing államtitkár jegyzéket fog közzétenni, amelyben figyelmezteti a népet, hogy Amerika engedett.**

Amerika a német jegyzékben foglalt garanciákat elfogadja.

Berlin, május 8.

A Wolff-ügynökség newyorki értesítése szerint az „Associated Press” a német jegyzékre vonatkozólag megjegyzi, hogy mértékadó helyen kijelentettek, amennyiben Németország jegyzékének hivatalos szövege azonos a hírlapokkal közöltekkel, abban az esetben Amerika elfogadja a jegyzékben foglalt biztosításokat s bevárja az ígéretek teljesítését. A „Kölnische Zeitung” ezzel kapcsolatban Newyorkból azt jelenti, hogy az amerikai lapok a német jegyzéket külön kiadásban közölték olvasóikkal. A közvélemény többsége a jegyzéket kielégítőnek találja s az az általános benyomás, hogy a jegyzék második fele is, amely a feltételeket szabja, elfogadható.

Németország jegyzéke a diplomácia mesterműve.

Kopenhága, május 8.

Az „Extrabladet” írja: Az Amerikához intézett német jegyzék a diplomácia mesterműve. Páris és London számára a jegyzék keserű csalódást jelent, mert ott biztosra vették, hogy Németország jegyzéke szakításra fog vezetni Amerikával.

A Vatikánban meg vannak elégedve a német jegyzékkel.

Lugano, május 8.

Illetékes helyről jelenti, hogy a Vatikánban meg vannak elégedve a német jegyzék tartalmával. Az a felfogás, hogy Németország nagy előzékenységet tanúsított s ezért remélik, hogy a két ország barátságos viszonya fennmarad és a világháború meghosszabbítása kikerülhető.

Nyugati harctér.

A németek heves bombázása a Maas nyugati partja ellen.

Rotterdam, május 8.

Francia jelentések szerint a németek bombázása a Maastól nyugatra olyan hevességre emelkedett, mely jóval felülmúlja a Verdun ellen intézett első támadásokat.

A Verdun előtti 304-es magaslát elfoglalása.

Páris, május 8.

Egybehangzó francia és semlegeslapjelentések szerint a németek a Verdun előtti terep egyik legexponáltabb magaslátát, a 304-es magaslátot, heves ágyúharc után elfoglalták. A magaslát elfoglalásából a franciák egy újabb offenzíva megindítására számítanak.

Munkásforradalom fenyegeti Angliát.

Genf, május 8.

Semleges forrásból érkező autentikus hírek szerint az ir forradalom után Angliában most komolyan tartanak egy belső munkásforradalomtól. Ezért a kísérletek az egy hónapos önkéntes jelentkezésre. Ez az egy hónap azonban kívül alkalmat ad arra, hogy kitapasztalja az angol kormány a közvélemény hangulatát és állásfoglalását. Miután ez teljesen bizonytalan a véderőjavaslat sorsára nézve, ezért követeli a Northcliffe-sajtó diktatúrát. Ez azonban csak arra szolgál, hogy Lloyd George-ékot nyeregbe segítse és Northcliffe uszító sajtójának az existenciája biztosítva legyen.

A tengeren.

Német buvárhajó támadása egy francia gőzös ellen.

Toulon, május 8.

A „Deukalia” francia gőzöst egy német buvárhajó megtámadta s csak úgy menekülte.

tett meg, hogy cikcakkos irányt követett, miáltal kikerülte a torpedót.

Mikor a buvárhajó periszkópja látható lett, több ágyulövest tett, melyek eltaláltak.

Buvárhajó-támadás egy torpedóuzonk ellen.

Budapest, május 8.

A sajtóhadiszállásról jelenti: „Csepel” torpedóuzonkát negyediken Cattarótól délre, „Bennille” francia buvárhajó megtorpedozta. A torpedózás nem okozott nagyobb károkat, mert a hajót könnyűszerrel bevontatták a kikötőbe.

Elsülyesztett angol tengeralattjáró.

Az Északi-tengeren megsemmisítettek egy Zeppelin.

Berlin, május 8.

A Wolff-ügynökség jelenti:

A flandriai tengerpart előtt május 5-én délután egyik torpedónaszádunk közreműködésével légi harcban lelőttünk egy ellenséges repülőgépet. Odaérkező angol haderők megakadályozták a bennülők megmentését. Egyik torpedónaszádunk továbbá május 6-án ugyanitt egy sértetlen angol repülőgépet zsákmányolt. Mindket tisztjét elfogta.

A Horne-sziktól nyugatra május 5-én reggel az „E. 31” angol tengeralattjárót egyik hajónk tüzelése elsülyesztette.

Az „I. 7” léghajót, mely felderítő úttjáról nem tért vissza, az angol tengerészeti hivatal hivatalos közlése szerint május 4-én az Északi-tengeren angol tengeri haderők megsemmisítették.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

A törökök harcai.

A török vezérkar jelentése.

Konstantinápoly, május 8.

A török főhadiszállás a következő hivatalos jelentést adta ki: Hatodikán két ellenséges repülőgép tíz bombát dobott le egy körház-hajóra. Egy ellenséges monitor és cirkáló negyven hatástalan lövest adott le Sedil-Bahrra. Repülőnk két bombavetéssel eltalálta a cirkálót, mely nagy füstgomolygába burkolva eltávozott.

Az angolok ázsiai kudarc.

Bukarest, május 8.

A „Moldova” írja vezetőhelyen: Nehány hónap előtt sok szó esett az angolok mezopotámiai offenzívájáról. Bagdad eleste napok kérdése volt. A Dardanella-akciót azzal magyarázták, hogy ez tartja lekötve a török haderőt a Gallipoli félszigeten és így nyugodtan lehet előkészíteni a kisázsiai offenzívát, mely a döntést volt hivatva keleten meghozni. A Dardanella-expedíció — mondotta Asquith — a valóságban Bagdad bevétele jelenti. Erzerum eleste után a még Bagdadig lévő 800 kilométert könnyedén megtéve, rövid időn belül egyesül az orosz és angol hadsereg. Így irt a négyesszövetség sajtója, különösen pedig Romániában. Ezután következett Kut-el-Amara eleste, Townshend tábornok és 13.500 katonát számláló hadserege megadta magát.

LEGUJABB

Az orosz kormány megtagadta

Suhomlinov nejének kérését.

Róma, május 8.

A „Corriere della Sera” jelenti Pétervárról: Az orosz kormány megtagadta **Suhomlinov hadügyminiszter nejének azon kérését, hogy férjével a fogságot megoszthassa.**

Pétain a francia centrum főparancsnoka.

Páris, május 8.

Pétain tábornokot a centrumbeli hadsereg főparancsnokává nevezték ki. Nivelletábornokot Pétain utódként a verduni külön hadsereg élére állították.

Mackensen vezérezredes édesanyjának halála.

Berlin, május 8.

Mackensen vezérezredes édesanyja diglénfeldei birtokán 90 éves korában meghalt.

A pápa távirata a német császárhoz.

Róma, május 8.

A „Messagero” és „Stampa” azt állítja, hogy a pápa a Wilsonhoz intézett távirattal egyidejűleg a német császárhoz is intézett sifrirozott táviratot, hogy a két állam viszonyának megszakitását megakadályozza.

A pápa az amerikai semlegesség további fennállására alapítja minden reményét, hogy a jövődó béke követelésére és a szentszékeknek a békekonferencián való részvételére biztosítékot nyerjen.

A cár a fronton.

Petersvár, május 8.

A cár a frontra utazott.

A bolgár generalisszimusz a királynál.

Bécs, május 8.

A király Jostoff bolgár generalisszimust magánkihallgatáson fogadta.

Villa emberei felkoncoltak egy amerikai őrséget.

Washington, május 8.

Mexikóból jelentik: Villa tábornok emberei pénteken Glensprings mellett megtámadtak egy tíz emberből álló amerikai őrséget. Az őrségből öt katonát megöltek, négyet megsebesítettek s azután visszamenekültek mexikói területre.

Amerika nem fegyverkezett.

Berlin, május 8.

Azok a hírek, melyeket az ellenséges külföldön az elmúlt heten Amerika hadikeszlődéseiről terjesztettek, valótlanok. Az Unió semmi ilyen irányú intézkedést nem tett.

Acélsisakkal szerelik fel az olaszokat.

Lugano, május 8.

Az olasz hadvezetőség május közepéig az összes fegyvernemeknél, kivéve a bersaglieriket, acél lemezről álló sisakot fog behozni, de a háború tartamára a bersaglierik tollas kalapját is megszüntették.

Francia és angol lapok a német jegyzekről.

Kopenhága, május 8.

Angol lapok azt a véleményüket fejezik ki, hogy Wilson a német jegyzék nem fogja

kielégíteni, mert ami engedményt adott egyik kezével, a másikkal visszavonta.

Párisban viszont lehetségesnek tartják, hogy Wilson Németország engedményei által befolyásoltatni fogja magát és közvetítő jegyzékváltást fog kezdeményezni.

Goga Oktavian karrierje.**Egy román ujságíró a hazaáruló agitátorról.**

(Saját tud.) A bukaresti „Seara” legutóbbi száma írja: A napokban egy *Drumarii* nevű erdélyi ujságíró a következő érdekes brosurát produkálta: A füzet címe „Erdély beszél, szegény Erdély” és gondolkodóba ejtő állapotokat leplez le. Ez a brosurá mutatja, hogy azoknak a zöme, akik itt nálunk Erdély nevében izgatnak, Goga Oktavian, Teslanu Oktavian, Schciopul József, Popp Gica, Bucsán Konstantin, Osvođa V. E., Esca Aurél, Imbroanu Avram, Tenkeá Livius, Bernemisa Sebestyén, Erescu Gyula, Ghibu Onisor uraknak nemcsak hogy nincs joguk az erdélyi román nép képviselői gyanánt viselkedniök, hanem ténykedésükkel kompromittálják az erdélyi románok helyzetét és jó nevét. Ők Erdélyből és a románok panaszaiából spekulációt űznek, trafikálnak és más célt, mint személyi érdekeket nem szolgálnak. Reprodukáljuk ebből a könyvből Goga fényképét, mindazoknak, kik igaz képet akarnak maguknak alkotni ezekről az elszéledt erdélyi agitátorokról:

Egy pápa fia, szerény, szegényes körülmények közt nevelkedve, báránypörű subával a mellénye alatt, végzi a szebeni liceumot, majd egy 400 koronás Gozdu stipendiummal beiratkozott Budapesten a filozófiára. Nem mintha szegény lenne a szegénység, de azért említem ezt, hogy lássák a maga bizzar fényében a későbbi Gogának patriciusi és sardanapali viselkedését. Akkoriban is irt gyengécske költeményeket, ami arra indította Schciopult, aki Váradon egy kisebb élelap szerkesztője volt, hogy leközzöljön belőlük néhányat. Mintegy a gyenge költemények modelljét. Akkoriban mondtam Schciopulnak, hogy nagyon rossz indulatú és ok nélkül gyötör egy szép jövőre érdemes embert. Goga sirt, mikor ekként neveltségessé tették. De amint látni tetszik, az idők változnak. Abban az időben alapítottuk Ciurával, Bamutiával, Gogával és másokkal a budapesti Lucaferult, ahonnan kidobtak bennünket, mihelyt a lapnak meg volt az üzleti alapja. Megjelent köztünk a román konzulátus egy hivatalnoka, Teslanu, aki hízelegve Goga gyengéinek, a lap urává lett, anélkül, hogy írói érték lett volna. Ezért Goga anyósa is panaszkodott, hogy vejét az orosz szellem szvengalizálja.

Azonban mindketten kiverekedtek maguknak az Astránál és az Albínánál a sinekurákat, úgy hogy példabeszédek keringtek róla. Dekorálták Gogát, stipendiumot kapott a bukaresti akademiától, egy bukaresti hercegnő néhány ezer példányt vett meg a könyveiből, sőt randevura hívta Párisba, (mint költő dicsekedett), sőt egy román miniszter felesége is érdeklődött iránta.

A költő visszatér hazájába átváltozva, grandseignori allűrökkel, lenézve egykori pajtásait és a politikában kér helyet.

A bukaresti reklám hatása alatt Cosma Parten, az Albina direktora elhatározta, hogy szerencsétlenné teszi a saját leányát s férjhez adja a resinori pápa fiához. És Goga kész ember lett.

A nemzeti komité egy gyenge pillanatában megválasztotta tagjául ezt a fiatal gyereket, akinek még csak ez kellett, hogy teljesen megmámorosodjék önmagától és aki jó sok kellemetlenséget okozva a pártnak, halálta ezt meg.

Közben Goga költött, rem sokat költött. Cosma Parten már nem győzte. Bukarestből özönlöttek a kiadók ajánlatai. Prémiumok, ösztöndíjak, ajándékok, az Astra meg nem szolgált fizetése, a lapok busás honorariumai,

végül az Albina egyedül évi tizenhatezer koronát fizetett neki, azért, mert párszor aláírta a nevét. Az após folytonosan támogatta, de hiába, a vő egyre mélyebbre süllyedt az adósságokba.

Két évi házassága után újból legényember lett. Elvált és csak a mulatozásnak élt. Nehány sajtóperbe keveredett, amelyekből könnyedén akart kikeveredni. Magyarbarátságot színel és lefordítja Madáchoz és Petőfit. Az esküdszek előtt tősgyökeres magyarsággal védekezik és az após rábeszélésére moderálatlan nyilatkozik és ezért könnyen kilábal a bajból, míg mi, a jelentéken társai, súlyos hörtönöket kaptunk.

Még egy lépés és látjuk, hogy a költő elindul egy világkörüli utra és Constanzában a kaszinóban látjuk viszont, egy régi erdélyi barátja feleségének társaságában, ami egy nagy botrányt eredményezett, úgy, hogy a constanzai társaskör táviratilag kérte Take Jónescut, hogy ne szónokoltassák Gogát, mert kifűtülük.

Pénz és pénz! Ez kellett neki mérték nélkül. Jelölük egy biztos bánati kerületben képviselőnek, de néhány szavazattal megbukik egy román pap ellenagitációja folytán, akinek a feleségével viszonyt kezdett kortes körútja alatt. A nagy jövedelmű költő szorongatta a pártot, hogy adjon neki pénzt és sikerült is neki a szegény párt választási alapjából kapnia.

Most jön a java. Minden üzletek ellenére a költőnek nem volt pénze. Kéri, hogy szerzőtessék a budapesti Luptánál munkatársnak, ahol 4500 korona előleget vesz fel. Elindul ezrei a pénzzel Olaszországba és onnan küld egy cikket. Cserébe azonban egy pár hónap múlva a Tribunához szegődik, a hajótöröttek lapjához, ahol Beku és Scháspul csinálták a nemzeti politika tojástanát. Mennyit inkasszállhatott itten? Ki tudja. Nem hiába nevezte a híres bukaresti humorista, Ranetti, Gogát „pénzbeszedőnek” — mert mint mondta — nem látta másként Gogát, mint pénzt beszédni.

Mindezek dacára (Miháli ur jámbor és türelmes ember) anélkül, hogy a Lupta szerkesztőse kényszerítette volna cikkei megírására, Goga pár hónap múlva levelet ír Mihálinak, amelyben bejelenti, hogy elfogyott a pénze.

Láttam a leveleket. Miháli azt feleli neki, hogy a párt-alap kifogyott, nem támogathatja politikai költségeinek viselésében. És ime a nagy nemzeti költő, a nemzeti szenvedések megénekölője, más levelet ír az ősz pártvezérnek és megfenyegeti, hogy nyilvánosságra hozza, hogy Bukarestből pénzeket küldenek. En nem tudom és nem hiszem, hogy küldtek volna, mert nagyon jól ismerem ezeket a bukaresti urakat és politikusokat. Azt hiszem, mindez eléggé jellemzi a költőt. Miháli ártatlannak tudva magát, ismét visszautasította.

Ekkor megindult a Tribunában egy cikk-áradat, amelyben sorba leszamarazta a pártvezéreket és miután a bukaresti alap leleplezése fiaskót mondott, ami bizonyára azért izgatta fantáziáját, mert gondolta, hogy van olyan közpénz, amelyet nem oszthatott meg Schaupullal, nem maradt más hátra, mint Kristóffy támogatásával egy új román kormánypárt létesítése. A költő elment Kristóffyhoz. A brassói Vajda Sándor leleplezte őt. Stere Konstantin megmenti. Most visszatér Bukarestbe és építve a tömeg tudatlanságára, összegyűjti züllött társait és újból proklamálja magát, mint Erdély, amelynek nevében ő beszél. Szegény Erdély!

A 19—38 évesek pótszemléje Kolozsvárt és Kolozsmegyében.

A honvédelmi miniszter a kiegészítő parancsnokság útján tegnap tette át az 1878—1897-ig terjedő időben született és felülvizsgálaton elbocsátott 19—38 évesek pótszemléjére vonatkozó szemletervezetet. A szemletervezet szerint a pótszemléket Kolozsváron június 2-ától 9-éig bezárólag tartják meg.

Kolozsmegye többi községeiben a pótszemléket a következő napokon fogják megtartani:

A *balinthyhunyadi* járásban: május 19-én Magyarvalkó és Felsőfüle: 20-án Maroslaka, Nagykalota, Magyargyerőmonostor: 21-én Körösfő, Deretű, Parmos; 22-én Meregnyő, Szekelyő: 23-án Kalotaszentkirály, Csucsá; 24-én Jósikafalva és Bánlyhunyad községeiben.

Kolozs r. t. városban május 15-én.

A *gyulai* járásban: május 16-án: 17-én Rekető: 18-án Szászváros, Magyarapus, Gyula: 19-én Hidegszamos, Havasfalja, Győrővásárhely községeiben.

A *hidalmási* járásban: május 20-án Hidalmás: 21-én Középlak, Nagyesküllő, Nagypetri: 22-én Magyaragyzsombor, Drág, Almásnyires: 23-án Lápátpatak, Topaszentkirály, Váralmás.

A *nádasmenti* járásban: május 25-én Kisbacs, Magyaránás, Bogártelke; 26-án Egeres, Nádaszentmihály, Türe községeiben.

Május 27-én Ajton, Apahida, Bónchida: 29-én Kajantó, Kolozspuszta, Solyomkő: 30-án Szamosfalva, Nagymacska, Kolozsborsa: 31-én Felsőszuk, Fejérd és Erdőfelek községeiben.

A kolozsvári pötszemlek behívó parancs utján történnek s mindazok, akik a szemléken megjelenni kötelesek, behívó parancsot fognak kapni.

Az elárvult falu.

Séprődi János előadása a Függetlenségi Pártkörben.

(Saját tud.) A kolozsvári függetlenségi párt sorozatos háborus előadásainak egyik legszebb és a magyarság jövőjét illetőleg talán a legfontosabb előadása hangzott el vasárnap este a Függetlenségi Pártkörben. A kolozsvári rel. kolégium tudós tanára, *Séprődi János* tartott előadást az elárvult faluról. Arról, a városi emberek által csak fölületesen ismert nagy családról, amire főképpen a háboru terelte rá a figyelmet. Feltárta annak sajnó sebeit s rámutatott az állam mostohaságára, amellyel eddig mint pusztán adózóval alanyul bánt el s aminek következményeképpen a falu lakossága hűtlen lesz a tűzbélyhez, darabka földjéhez, lassan-lassan kivándorol Amerikába, ahonnan rendszerint visszatér, de a nagy többség a városokat özhü el, ahonnan már soha nem költözik vissza. A falu elárvul.

Bevezetésképpen elmondotta, hogy a falu gyermekkorától ismeri, szereti. Husz éve, hogy állandóan városban lakik, de azért oda mindig visszavágyik s távolról is lelkiismeretesen figyeli a falu életét. Legutóbb falun járt, ahol most nem olyan állapotokat talált, mint régen. A falu most nem árva. Van pénz, van bőven ennivaló, de az általános jólét dacára is már a külsőségeken is meglatsszik a háboru. Az asszonyok feketehabban járnak, még azok is, akiknek nincs hozzátartozójuk a haretéren. A templomokban csak aggok, asszonyok és gyermekek fohászkoznak, a mezőkön pedig csak az asszonyok és gyermekek dolgoznak. Munkájukban azonban nincs rendszer, nincs aki irányítsa, vezető nélkül áll a falu s tulajdonképpen előadásának tárgyául a vezetés hiányában elhanyagolt falu választotta.

Volta képpen a papok vannak hivatalva — ugymond — a falu vezetésére. De ez elvétel, alig egy pár községben van meg. A vezetést — nem tudni kinek a hibájából, a papon vagy a népen mulott ez — kiejtették a kezükből. A körjegyző, akit az állam a falu ügyeinek szolgálatára rendelt ki, sehol sem bírja a falu bizalmát, sőt benne ellenséget látunk.

Az orvosokat nem szeretik, mert azok csak olyan recepteket írnak, amiktől nem gyógyulnak. Kiben bizzanak hát? A nadrágos, kaputos emberről annyit tudnak, hogy az amindig

beesapja. De különben egymást sem szeretik, egymásról is bizalmatlanok s amint a hóstátiak és monostoriak példája mutatja egymást, meg is ölik. Hiányzik az erkölcsi és anyagi vezetés. Hozzájárul ezekhez a bajokhoz az, hogy a községekben bőven van palinka. Régen a falusi zsidó koresmárosok mérték ezt a maszlagot, most a szövethetizek vették át ezt az áldados szerepet. Jobb és olcsóbb palinkát mérnek, mint a zsidó koresmáros s bizony sok helyen már az asszonyok is rákaptak a részegeskedésre.

Megunják, idegenek lesznek a falusiak a faluhoz. Elmennek a városba, beállnak utcaszoprónak, vagy darabontnak s ma a háborus konjunkturák következtében annyit keresnek, hogy pár hónapi szolgálat után, mint urak mennek haza. Otthon semmittevessel eltöltenek egy pár hónapot, mert legalább a háboru előtt két-három hold földjüket meg sem művelték. Nem érdemes megművelni! — mondották. A háboru ezeken az állapotokon némileg segített. A falunak ez a városba való özhölése veszedelmesebb, mint az amerikai kivándorlás. Amerikában egy pár év alatt megfeszített munkával annyit kereshetnek, hogy abból adósságaikat kifizethetik. Azok azonban, akik városokban szolgálnak, már sohasem tudnak szükségletük ellátásán felül pénzt is keresni s ezért, bár a faluba visszavágyának, kénytelenek külvárosi viskókban nyomorogni. A város a sokféle szorakozásával megmételjezi, demoralizálja a falusi embereket. Ez a jelenség pedig súlyos veszélyt jelent a nemzet jövőjére. Ha a falu kipusztulnak, elnéptelenednek, a nemzet jövője is megínog, mert a nemzetfenntartó elem azokban a bogárháza, fehér-falu falusi házaeskákban van, ahol minden évben fészket rak a golya.

A történelemben nem ismeretlen ez a népvándorlás. Augusztusz római császár korában özhöltek úgy el a falusiak a városokat, kenyeret és cirksut kiabálva. Ugyanazon jelenséget látjuk most azzal a különbséggel, most cirksut helyett mozt kiabálnak.

Séprődi eljenzéssel kísért előadásához *Szentmáry Akos*, *Barabás Samu*, *Peitls Róbert* és a többi jelenlévők fűztek érdekes reflexiókat.

Rövidzárlat gyűjtötte fel a Széchenyi-malmot.

Aradról írják: A leégett Széchenyi-gözmalom négy kormos és tátongó ablakosokkal álló fala között még szombat hajnalban is füstölő, megszenesedett romhalmaz hevert. Az óriási malomépület belső berendezéséből, malomgépeiből nem maradt meg egyéb, mint az az első emelet magasságáig érő fekete, üszkös domb, amely betölti a malomépületet egész hosszában. — Aznap késő estig és a következő hajnalban újból hőségesen loesolták vízzel a tűzoltók az égő romokat, hogy elfojtsák a lappangó zsarátnok szét. A leégett emeletet egyes szögleteiben is sok félig leégett, lassan parázsló faalkatrész, gerenda-darab maradt meg, amelyek egy-egy szelrohamtól lángra is lobbannak.

Szombaton délután hozzákezdtek a tűzoltóság a felhalmozott égési törmelék eltakarításához. Ez a munka azonban lassan megy. Amint az üszkös anyag felső rétegét eltávolítják, az alatta levő lassan, lang nélkül égő anyag levegőhöz jut és friss tüzzre lobban. Így napokig tart, amíg az egyre égő anyag lassankint elhordható a malomfalak közül.

Az málmár kétségtelen megállapítást nyert, hogy a malom pusztulása körül bűn, vagy gondatlanság nem terhel senkit. A malomban délután három órakor tartották a tűzvizsgálatot Green Nandor főkapitány elnöklésével. A bizottságban Nachtnébel Ödön főmérnök, Stengi Andor királyi iparfelügyelő, Gyene Zoltan királyi alügyész, Bittner Róbert rendőrkapitány, Sztankovics Milos tűzoltó főparancsnok, Szezekovszky Teofil rendőrhadnagy, aki a bűnügyi nyomozást vezette és mint a bizottság jegyzője Nyáry László, aki a tűz kitérésénél ügyeletos rendőrtiszt volt, vettek részt. A tűzvizsgálat a következőket állapította meg: A kihallgatott tanuk vallomásából és a tűzvizsgálaton megjelent fő- és almalomár nyilatkozataiból a szak-

értők külön-külön, de egybehangzóan azt állapították meg, hogy a tűz keletkezésének legvalószínűbb oka rövidzárlat volt, mely a világításra szolgáló vezetékektől keletkezett. Megállapította még a bizottság azt is, hogy bűncselekmény, vagy vétke gondatlanság a tűz kitérése körül ki van zárva. A rendőrség ezután a tűz ügyében a további bűnügyi eljárást befejezte.

Az Emke a világháboruban.

Ez alatt a cím alatt jelent meg az Emke legújabb jelentése, *Sándor József* udv. tanácsos t. alelnök-főtűkár tollából. A jelentés egyéb érdekes és az egyesület beléletére vonatkozó illusztrációk mellett számolt el a nagy nemzeti intézmény világháboru alatti működéséről. Elmondja a jelentés, hogy az Emke az oroszok naszódí, radnai és borgói betöréseinek idején, zavartalanul és egyforma nyugalommal végezte működését úgy, mintha béke volna, csupán akcióinak adott háborus jellegget, amint ezt a szükség és a helyzet parancsolta. Az egyesület összes készpénz vagyonának felhasználásával először is kerek egy millió hadikölcsönt jegyezt, amivel mindenét felajánlta, amivel csak rendelkezhetett. Aztán nyújtva a saját vagyonából és a fiókokkal együtt gyűjtésekből 257.277 K 83 fillért, tehát több mint *egynegyed milliót* juttatott közvetlen hadicélra.

Az egyesület budapesti Emke-kolégiumából, melynek növendékei 50 százalékat a haretérré vitték. *Szenes Pál* nagybecskereki műegyetemi hallgató szenvedett hősi halált. Az egyesület algyógyi székelyföldműves iskolájából hadiszolgálatba került az egész tanszemélyzet és a növendékeknek szintén a fele. Az egyesület anyagilag a háboru alatt csodálatosan semmiféle nagyobb veszteség nem érvén, így jelenleg *4.071.750 K 81 fillér* törzsvagyonnal dicsekedhetik.

A kolozsvári All. Gazdasági Akadémiának egyetemi fakultássá emelése tárgyában dr. *Szentmáry Akos* ny. igazgató indítványára a királyi kormányhoz az Emke is folyamodott. Az egyesület vagyonkezelése a legideálisabb, miért is a kiküldött számvizsgálók többszöri szám-és pénz-tárvizsgálat után *Merza Lajos* főpénztárosnak és bacsulai *Szekula Akos* ellenőrnek a felmentést köszönet mellett javasolják. Ezzel szemben a jelentés őszintén rámutat ama kelemetlenségekre és zavarokra, melyek a székesfővárosi választmány létrejötte folytán és ennek nevében egyesek hibája folytán az ugynevezett Vöröskereszt számlólapp és helyegakcióiból keletkeztek, amiket az ez akciókban közvetlenül részt nem vett kolozsvári központ önzetlenül és odaadással a Vöröskereszt-Egyesület javára rendezni igyekezett s ez az igyekezet sikerült is.

Az Emke egész világháborus évi jelentését, mely az őszinte és hű számadásnak igyekszik tükörképe lenni és melyhez részletes táblázatok is csatoltatnak, a kezdő és záró képeken kívül alkalmi illusztrációk is díszítik.

HIREK

— (A kolozsvári kir. ítélőtábla teljes ülése.) A kolozsvári kir. ítélőtábla szombaton délután Fekete Gábor v. b. t. t. táblai elnök elnöklése alatt teljes ülést tartott. A teljes ülése a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnökének, Pozsoni Antalnak elhunytajánálmarból részvétliket fejezték ki s azután a nyári szünet módózatait beszélték meg. A szünet az eddigi megállapodások szerint júniusban kezdődik és két hónapig fog tartani.

— (Kolozsvár háztartásainak felesleges rézkészlete.) Kolozsváron a háztartások felesleges rézkészleteire elrendelt beszolgáltatási határidő folyó hó 5-én járt le. A rekviráló bizottsághoz ez ideig összesen 289 kiló és 22 deka vörösréz és 341 kiló 30 deka sárgaréz szolgáltattak be.

— (Ne bánisd a polgármestert!) Pár nap óta süttogva beszélnek az emberek egy különös esetről a kolozsvári színház környékén. Ki fel-

ki pedig mosolyogva adja tovább az
amely az egyik elbeszélő szerint a kö-
ppen történt:

Volt a színháznál s a szereplők,
nem következtek, különféle dolgokról
tek a színpadon. Az aktuális témák
terbe tolokodott a lisztbiányról való
és is, amelynek során Rethely Ödön
panaszkodott a kitűnő Nagy Gyulának,
tud lisztet kapni.

Gaz, — mondja Nagy Gyula — liszt
de, amint értesültem, kukoricával bő-
n látva a város.

Azt egye meg a polgármester! — így

rektóriumnak fülébe jutott az énekes
ne kifakadása s ezért őt a színházi
ek elé citálták, amely ugylélt, hogy a
ter személyének megsértéséért Rethely
havi fizetésének egynegyed részét le-

ban súlyos ítéletnek látszik, de, amint
látszat csal. Az egy havi művészi
gyedrésze ugyanis nem olyan nagy
hely súlyossá tenne egy ilyen ítéletet.

(Forgalom a lisztkereskedésekben.)
járó emberek tegnap már nyugodt lé-
bettek el a kolozsvári lisztkereskedé-
Megjött a város várva-várt lisztje és
tekintete nem ütődött bele fáj-
a tarka, várakozó tömegbe, akik pár
előtt még szomorúan állottak a lisztet
árt ajtaja előtt. A tömeg ezuttal be-
nyert a jóllakást, a házak békéjét, a
elcsendesedését, a mindent jelentő
tokba. A puldokon belül serény moz-
erek mérték ki a lisztet s meg kell
ak: ok maguk is örültek annak, hogy
hára dolgozhatnak. Megfigyeltük az
at, akik kezükben a pár kiló lisztet
lisztet boltok ajtaján. Vidáman voltak
gedettek és csöppet sem hasonlítottak
öttiekhez, akik elkeseredetten néztek
dönyökre. A lisztokozta öröm meg-
egész várost és talán legjobban a
örültek az emberek, akik ezuttal
megéreztek azt a nagy bajt, amit
y okoz s igyekezni fognak megelőzni
ajokát.

(Vasárnapi football mérkőzés.) Igen
erült a Kolozsvári Egyetemi Athletikai
Kolozsvári Torna Klub mérkőzése,
arányban eldöntetlenül végződött.
elenetek, fűrgé lefutások, szebbnél-
pesolások tarkították az egész mér-
elyben mindkét csapat igen szép
utatótt, bebizonyította azt, hogy a
l nívó nem maradt a béke idei mögött.
rossz időnek elég nagyszámu s főleg
nsége volt a mérkőzésnek, mely
tapsokkal jutalmazta a játékosok
A Ktc-ben a még mindig igen jó
évő Grimm, Deák és Tóth tetszett,
éac-ban Sárosy, Barabás, Bányai,
s különösen Kun játszottak jól. A
abdáját dr. Schmidt Henrik egyetemi
adományozta. Dr. Bosányi igen jól

(Egy apa a fia emlékéért.) Az apai
megemlékezés szép példáját adta
özsef, akit a multkor tévesen Albert-
ki 1915. május 7-én s nem április
nevelt fiának Szereday Albertnek
zerkesztőségünk útján 10 koronát a
10 koronát a vakkatonak és 10 ko-
akantak felségélyezésére juttatott.

(Nőjegyeket vidékre is leg-
idő alatt készít a Gombos
m-könyvnyomda. Kolozsvár,
renc-utca 12. szám.

(Tuberkulózisban van a város törzs-
tehenészete.) A város az általánosan érezhető
tejhiany megszüntetése céljából 10 darab jól
tejelő tehenet és egy bikát szerzett be, amely-
lyel alapját akarta lefektetni egy oly törzstehe-
nészetnek, amely néhány év leforgása alatt
képes lesz a város tejszükségletét nagyban ki-
elegíteni. Tegnap délután azonban a város tar-
csai és lombi gazdaságokat ellenőrző albizottság
értekezletén nyilvánosságra került, hogy ez a
törzstehenészet egyáltalában nem vált be, a két
izben megejtett tuberkulózis bebizonyította,
miszerint a tehenek a szérumra kivétel nélkül
többé-kevésbé reagáltak, tehát fertőzötteknek
tekintendők. Jakab László állategészségügyi fő-
felügyelő részletesen és általános érdeklődés
mellett ismertette a lefolytatott vizsgálat ered-
ményét. Bejelentette, hogy a fertőzés csak oly
esetben válnék a tejfogyasztó közönség ártal-
mára, ha a fertőzés nagyobb méretű lenne.
Mindenesetre hangsúlyozni kívánja, hogy a kö-
zönség a tejet forralva igya, mert a jelenlegi
tehenállomány kétharmadrésze tuberkulózisban
szenved. Részletes vita után kimondotta a bi-
zottság, hogy a fertőzött tehenek bornyait, a
melyek teljesen egészségesek és velük a minta-
tehenészetet megvalósítani lehet, elkülönítve
neveltessenek, a fertőzött teheneket pedig az
egészségügyi intézkedések szemelött tartásával
gondozza és kellő ápolásban részesítse.

(Konfirmációi Emléklapokat
vidékre is küld Gombos Ferenc papir-
kereskedés. Kolozsvár, Deák F.-u. 12.
sz. Darabja 6 fillér.

(Királysértő a vádlottak padján.) A ko-
lozsvári kir. törvényszék a gyorsított bünvádi
eljárás szabályai szerint tegnap tárgyalta a király-
sértéssel vádolt Kimpian Elek ampojkövesdi
lakos bűnügyét, aki — a vád szerint — a mult
év július havában a község korcsmajában a
király személyéről illetlenül nyilatkozott. A tör-
vényszék a kihallgatott tanúk vallomása alapján
csupán királysértés vétségében mondotta ki
bűnösnek s ezért 100 korona fő és 20 korona
mellékbüntetésre ítélte el. Az ítélet ellen Gönczy
Gábor dr. kir. ügyész fellebbezést jelentett be.

(A mentők mult havi működése.) A ko-
lozsvári mentők április havi működéséről a ki-
tűnő testület alábbi kimutatása számol be:
Hirtelen támadt rosszullét és megbetegedés 41,
sebzés és sérülés 75, öngyilkosság és öngyikos-
sági kísérlet 6, egyéb eset 9, betegszállítás 27,
mozgóország 40, összes működés 220. Az egye-
sület fennállása, vagyis működésének 1892. év
január hó 27-én történt megkezdése óta az
összes működési eset 244.663.

(Női és leányka kalapok besze-
rezhetők a Kolozsvári Központi Női
Kalapdivatáruházban, Deák Ferenc-u.
12. emelet.

(Ekszeri, órái) és ezüst árut teljes bi-
zalommal Dobó Albert cégnél Kolozsvári, Mátya-
kir.-tér (volt Husznik üzlet) vásárolhat. Szolid,
szabott árak. Látszerészeti cikkek előrusítása.
Telefon interurbán 842. szám.

(Radiórák, rádiózegek és hadba-
vonultak) hozzátartozói részére a nm. kereske-
delemügyi miniszter ur ingyenes fehérmű- és
ruhaszabászati, rajz, varrás, modellkészítési tan-
folyamot engedélyezett a kolozsvári államilag
segélyezett női ipariskolánál. A tanfolyam 60
napig tart, kezdődik május 15-én, tanítás na-
ponta délután 6-8-ig. A jelenikezők 4 korona
beíratási díjat fizetnek.

(Elitelt hadseregszállító.) A kolozsvári
kir. törvényszék gyorsított bünvádi eljárás szerint
ítélkező ötös tanácsa Rudnyánszky Béla báró
törvényszéki elnök elnökleite alatt tegnap vonta
felelősségre Nikula Áron borosbenedeki kis-
gazdát, akit a kir. ügyesség szállítási szerződés
menschégésével vádolt meg. A vád szerint Nikula

Áron a mult évben szerződést kötött Takács
Vilmos gyulafehérvári hadseregszállítóval 1500
vagon szena szállítására. A szerződésileg ki-
kötött szénából azonban mindössze csak 150
vaggont szállított le, a többi szena szállítást
megtagadta. A bíróság, miután a tárgyalás rend-
jén megállapítást nyert, hogy a szerződésileg
kikötött szénamennyiség birtokában nem volt,
egy évi fogházra és 500 korona pénzbüntetésre
ítélte el. Az ítélet ellen az ügyész és vádlott sermi-
ségi panaszt jelentettek be.

(Elitelt elemiszordrágátok.) A rendőrség
kihágási ügyosztálya közszükségleti cikkek ár-
drágítása miatt ujabbán jogerősen az alábbi
árusítókat ítélte el: Veress Ferencné Veress
Anna gyéresi (majorság) 30 kor., vagy 2 nap;
őzv. Diószegi Mihályné sz. Karsai Marcella hely-
beli (szemes tengeri) 20 kor., vagy 2 nap;
Rusz Pável erdőfeleki (fejes káposzta) 10 kor.,
vagy 2 nap; Czirják Juli helybeli (fejes káposzta)
10 kor., vagy két nap; Bálint Istvánné Szarka
Biri helybeli (szemes tengeri) 20 kor., vagy
2 nap; Potje Kristófné helybeli (tej) 30 kor.,
vagy 2 nap; Kovács Györgyné helybeli (tej)
30 kor., vagy 2 nap; Fúzi Mihályné helybeli
(fejes káposzta) 20 kor., vagy 2 nap; Kapros
Ferencné helybeli (fejes káposzta) 20 kor., vagy
2 nap; Baji Lászlóné helybeli (borsó) 30 kor.,
vagy 2 nap; Domokos Klára helybeli (sertésus)
20 kor., vagy két nap; Alexi György helybeli
(sertésus) 20 kor., vagy 2 nap; Komáromi
Lajos helybeli (majorság) 20 kor., vagy 2 nap;
Irimies Lászlóné csűrüljei (tej) 40 kor., vagy
2 nap; Felekán Tódorné szelicsői (tej) 50 kor.,
vagy 4 nap.

Irodalom és művészet.

Heti műsor a Nemzeti Színházban:

Kedd: Magnás Miska. (17-edzer. Berky Lili és Sümegi
Ödön együttes vendégjátékával. Rendes hely-
árrakkal. Bérletszűnet XXXVIII. sz. B.)
Szerda: Leányvásár. (Berky Lili és Sümegi Ödön
együttes vendégjátékával. Rendes helyárrakkal.
Bérlet 187. sz. C.)
Csütörtök: Magnás Miska. (18-adzer. Berky Lili és
Sümegi Ödön együttes vendégjátékával. Ren-
des helyárrakkal. Bérletszűnet XXXIX. sz. C.)
Péntek: I. Parasztheccsület. II. Dicsőfalv. (Ujdonság,
3-adzer. Esti előadás, felhelyárrakkal. Bérlet
188. sz. D.)
Szombat d. u.: Romeo és Julia. (Utolsó ifjúsági elő-
adás. Rendkívül olcsó helyárrakkal. Előadó:
Riethly Károly igazgató.)
Szombat este: Magnás Miska. (19-adzer. Berky Lili
vendégjátékával. Rendes helyárrakkal. Bérlet
189. sz. A.)
Vasárnap d. u.: Kisasszony ferje. (Ujdonság 11-adzer.
Berky Lili vendégjátékával. Felhelyárrakkal.)
Vasárnap este: Tavasz. (Berky Lili vendégjátékával.
Rendes helyárrakkal. Bérlet 190. sz. B.)

Szinkör-mozgó.

Kedd: Az ópium-sátán.
Szerda: Amerika lánya I.
Csütörtök: A magános paplak.
Péntek: Amerika lánya II.
Szombat: A kültelki madonna. (Foszereplő: Mia May).
Jancsi a hódító.
Vasárnap: Amerika lánya III. Továbbá: Jancsi, a
hódító.

Uránia-színház.

Kedd: A haramiák. (Schiller tragédiája a filmen).
Szerda: A magános paplak.
Csütörtök: A konzul leánya.
Péntek: I. A rejtélyes ház. II. Báró Hajmasi.
Szombat: I. A fekete bál. II. A riválisok.
Vasárnap: Fekete bál.

Egyetem-mozgó.

Kedd: A tarka dominó. (Izgalmas detektív-szenzáció.)
Szerda: A konzul leánya.
Csütörtök: Amerika lánya I.
Péntek: I. Keresztmál. II. A riválisok. III. Amerikai
nagybácsi. (Figyelem! Az előadások kivételesen

Neumann M.		cs. és kir. udvari és kamarai szállító	
		Kolozsvár, Mátyás király-tér 14. sz.	
Fiú-, -fiu- és leányka-ruha áruháza.			
Fiú costum.....	K 18-tól 60-ig.	Férfi öltöny.....	K 10-től 120-ig.
Fiú felöltő.....	K 22-től 54-ig.	Férfi felöltő.....	K 42-től 120-ig.

4-kor, 6-kor, 8-kor és 10-kor kezdődnek.
Rendes helyárak).
Szombat: Amerika lánya II.
Vasárnap: A kültelki madonna. (Főszereplő: Mia May).

Magnás Miska két vendéggel. A „Magnás Miska” keddi és csütörtöki előadásának fokozott érdekességet kölcsönöz, hogy két vendég fog annak keretében fellépni: Berky Lili, aki eddig is valamennyi előadáson játszott a Marcsat és Sümegi Odón, aki jelenleg a szegedi színház tagja, de szeptemberben már a mi színházunk kötelékébe tartozik. Sümegi Baracs Ivánt fogja játszani. Ugy kedden, mint csütörtökön bérletszünetben tartják meg a „Magnás Miska” előadását, tehát az összes páholyok is a nem bérli közönség rendelkezésére állanak.

Felhelyarákkal: Dicsőfalvi és Paraszti-becsület. Pénteken felhelyáras esti előadás lesz. Harmadszor adják Balázs új operettjét, a „Dicsőfalvi”-t s vele egy estén kerül színre a „Paraszti-becsület”.

A tavasz. Őrjási az érdeklődés a vasárnap esti operette-repriz iránt. Ez évadban először fog színrekerülni a legszebb legmulatságosabb operettek egyike, a „Tavasz” még pedig a Berky Lili vendégjátékával.

Kisasszony férje — délután. Bizonyos, hogy a vasárnap délutáni előadásra elővételben fog elkelní minden jegy. A „Kisasszony férje”-t fogják felhelyarákkal előadni Berkyvel, Fay Flórával, Janovicsal, Harsányival, Ihászsal és Szakácsal.

Leányvásár Berkyvel és Sümegivel. Igen érdekes előadása lesz a színháznak szerdán este. A „Leányvásár” fog színre kerülni, még pedig kettős vendégjátékkal. Berky Lili és Sümegi Odón vendégjátékával.

Az ópium sátn — utoljára. Ma, kedden a leggrandiózusabb film-szenzáció az „Ópium-sátn” lesz a Szinkör-mozgóban utoljára látható.

Az Amerika lánya reprize. Alig van még egy szenzációsabb film-alkotás, mely páratlanul nagy sikert aratott volna, mint az „Amerika lánya”, melynek szerdán kezdődik a reprize a Szinkör-mozgóban, csütörtökön az Egyetem-mozgóban fog az első rész színrekerülni.

A tarka dominó. Ma, kedden lesz a „Tarka dominó” c. izgalmas detektiv-drámának a reprize az Egyetem-mozgóban.

A haramiak — utoljára. Schiller hatalmas tragédiája a „Haramiak” kedden lesz az Uránia-színházban a filmen utoljára látható.

Közzgazdaság.

Erdélyrészi Magyar Jelzáloghitelbank R.-T. Kolozsvárt, Rózsa-utca 1.

ajánlja a kisgazdák, hivatalnokok és iparosoknak könnyen megszerezhető **loke-befektetésül** a IV-ik hadikölcsönnek 6% évi kamatot biztosító kötvényeit 50, 100 és 500 koronás darabokban, minden 100 korona helyett 97.50 koronaért.

Az intézet azoknak, kik a jegyzett kötvények árát egyszerre egészben lefizetni nem tudják, de jegyzéskor 100 koronánként legalább 20 koronát lefizetnek, helyettük a hiányzó összeget a kincstárnak befizetni, illetve nekik kölcsön adja, mely kölcsön után 1916. december 31-ig 4%, azontúl 1921. június 30-ig 5% kamatot számít fel. Az adós a kölcsönvett összeget 1921. június 30-ig tetszés szerinti részletekben ugyan, de letörleszteni köteles.

Felelős szerkesztő:

SZÁSZ ENDRE.

Kiadó laptulajdonos:

Gombos Ferenc „Lycenm”-könyvnyomda.

Telefonszám: 204.

NYILT-TÉR.

A legjövedelmezőbb befektetés!

Az Erdélyi Bank

és
Takarékpénztár R.-t.
Kolozsvár, Mátyás király-tér 32.

Elfogad jegyzéseket a

Negyedik magyar hadi- kölcsönre.

Legnagyobb jutulékot
egmagasabb kölcsönt
legolcsóbb kamattételt

biztosítjuk az aláíróknak!

Apolló Színház

Első kolozsvári mozgófénykép-vállalat

Műsor 1916. évi május hó 6-án és 7-én:

Mond ki vagy?

Izgalmas detektiv dráma 3 felvonásban.

Nyertem egy milliót.
Humoros.

Szolid Gyula.

Humoros.

Háborus híradó.

Természetes.

Fenség szeret.

Vígjáték.

Helyárak: Páholyülés 70 fillér. Zárszék 50 fillér. Támlásszék 30 fillér. I-ső hely 20 fillér.

Kezdet 5 órakor, a további előadásokra folytatolagos bemenet.

Modern lakás, mely áll 4 szoba, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekből, irodának is alkalmas, újonnan átfejtve

azonnal kiadó

Széchenyi-tér 1. sz. alatt. — Értekezhetni Ferenc József-út 28. sz.

Szinkör-Mozgó

Kedden:

Az ópium-sátn

Szerdán:

Amerika lánya

Uránia Színház

Kedden:

A haramia

Szerdán:

A magános pap

Egyetem-Mozgó

Kedden:

A tarka dominó

Szerdán:

A konzul leány

Előadások kezdete hétkönapokon:

3 órakor, 6¹/₂-kor, 8-kor 9 órakor.

Előadások kezdete vasárnapokon:

2¹/₂-kor, 4-kor, 5¹/₂-kor, 8¹/₂-kor és 10 órakor.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1914. évi 7021. számú végzése következtében Dr. Deák Gyula kolozsvári ügyvéd által képviselt Deák Gyula javára 900 korona — fill. s jár. erejéig 1914. évi április hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1800 kor. — fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kolozsvárvidéki kir. björóság 1914-ik év V. 251/4. számú végzése folytán 900 korona — fillér tökekövetelés, ennek 1914. évi március hó 13. napjától járó 6⁰/₀ kamatai, 1¹/₂⁰/₀ váltódíj és az eddig bíróilag mar megállapított költségek erejéig a teljesített fizetések betűdásával Magyarvistan a helyszínen hivatalból leendő eszközölésére **1916. évi május hó 13-ik napjának délutáni 4 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtervezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen arvéres az 1908. évi LXI. t. c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvár, 1916. évi ápr. 4. napján.

Roska J.,

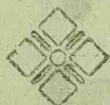
kir. bir. végrehajtó,

Tavaszi, nyári gyermekruhák
kalapok, trikó-aruk, bluzok,
pongyolák, aljak, nyakbodrok,
plasztronok és harisnyák
nagy választékban érkeztek

Sipos Jenő

áruházában

Kolozsvár Mátyás király-tér 17. sz.

Bluzokból naponta különlegességek érkeznek

EMERSON DOGGERA EZELOT
LITTE

ILLATSZEREK
KÖLNIVIZEK

a legnagyobb választékban, legolcsóbban kaphatók

1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808.

Savanyu káposztát, aszalt
gyümölcsöt és zöldséget

veszen
kisebb és nagyobb mennyiségben

Boskovits József, Kolozsvár
Deák Ferenc-utca 15. Telefonszám 110.

MODELL
női és
gyermek
kalapok
és a legdivatosabb
tagal
formák
érkeztek

**a Kolozsvári Központi női
Kalapdivat-áruházba**

Deák Ferencz-utca 12. sz.
(Bejárát Minorita-utca felől.)

Kalapok átalakítását

— legújabb divat szerint —

Intányos árban vállalom.

Tisztelettel:

Goppolt Gyuláné,
tulajdonos.

Ismergetéseket és felvilágosításokat díjtalanul ad. —

MAF VÄRDS ELEKTROMAGNETISKE

GANZ-FELE

ALLAMOSSÁGI RÉSZVÉNY-
TÁRS. ÜZEMVEZETŐSÉGE

KLOZSVÁR, SZÉCHENYI-TÉR 41.
(Könyv palota.) Telefon 403.

000

vállal elektromos világítási és erő-
átviteli berendezéseket. --

Olámpák, ivlámpa szénpálcák,
szelési anyagok és kisebb mo-
bák állandóan raktáron.

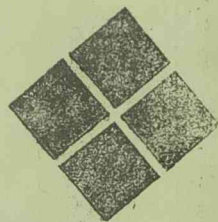
**Ittségvetéseket és felvilá-
ráásokat díjazunk!**

...sonne de l'administration ad. ---

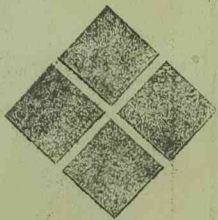
Fundatia pentru Scoala

GOMBOS F.

„Lyceum“-könyvnyomda
Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 12.

BCU Cluj / Central University Library

Erdély legnagyobb,
modern
betűkkel és
gépekkel
felszerelt
nyomdája,
hol mindennemű
nyomtatvány rövid
idő alatt, izléses
kivitelben, jutányos
árban készül.

Telefonszám: 204.